

Nr 568.

Av herr **Henriksson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 196, angående lönegradsplacering av viss eldar-, reparatörs- och maskinistpersonal, m. m.

Lönegradsplaceringarna för grupper av personal vid de statliga maskin- anläggningarna ha under senare år i skilda sammanhang behandlats i utredningar. Då det icke bedömts möjligt för begränsade områden lösa lönefrågorna igångsattes 1947 en utredning avseende personalen vid alla fasta maskinanläggningar. Utredningen avlämnade hösten 1949 sitt betänkande med förslag till ändrade lönegradsplaceringar. Utredningens förslag voro i all väsentlighet enhälliga.

Såsom anförts i kungl. proposition nr 196, s. 46, behandlades denna lönefråga i samband med förhandlingarna om stabiliseringspolitikens fortsättande under 1950, varvid förutsattes, att lönefrågan skulle föreläggas 1950 års riksdag, såvitt detta vore tekniskt möjligt. I omnämnda proposition, vari lönefrågan upptages, göres emellertid avsteg från utredningens förslag i väsentliga punkter. Detta motiveras med att av utredningen föreslagna lönegradsplaceringar skulle — om de genomfördes — föregripa den pågående tjänsteförtekningsrevisionens arbete.

I den mån utredningens förslag kan innebära ett sådant föregripande, torde nackdelarna därav icke vara så stora. Med hänsyn bl. a. till den långa tid som denna lönefråga behandlats äro enligt min mening olägenheterna med ett ytterligare uppskov under oviss tid med lönefrågans lösning större. Särskilt i två punkter synas starka skäl tala för att nu genomföra något längre gående förslag än vad propositionen innehåller.

Den ena punkten gäller eldarnas lönegradsplacering. Propositionens förslag innebär i detta avseende, att endast sådana eldare, som jämsides med eldningsgöromål fullgöra reparationsarbeten eller eljest tagas i anspråk för göromål av mera kvalificerad beskaffenhet än som normalt åligga eldare, skola uppflyttas till 10 lönegraden, medan övriga skola kvarstå i 9 lönegraden. Vid den prövning utredningen företagit beträffande eldarnas arbetsuppgifter och de fordringar som böra ställas på denna personalgrupp har den funnit att hela gruppen vore förtjänt att uppflyttas till 10 lönegraden. Då utredningen föreslagit detta löneläge har det skett med beaktande av den förestående tjänsteförtekningsrevisionen, som icke ansetts böra utgöra hinder för den föreslagna, mycket måttliga löneförbättringen. Enligt min mening bör på sätt utredningen föreslagit 10 lönegraden genomföras för eldare.

Den andra punkten gäller frågan om vilka reparatörer som skola placeras i 13 lönegraden. I propositionen förutsättes att denna placering blott skall komma i fråga för vid större maskinanläggningar placerade tjänster, vilka av sina innehavare kräva särskilt kvalificerad yrkesskicklighet för reparationer av värme-, sanitets- eller elektriska anläggningar och vilka äro förenade med förmanskap för annan reparationspersonal.

Någon erinran emot att det av dessa befattningshavare skall krävas särskilt kvalificerad yrkesskicklighet torde icke kunna göras. Ej heller emot att tjänsterna knyts till de större maskinanläggningarna. Däremot förefaller det mindre lämpligt att avgränsa lönegradens tillämpning till tre bestämda arbetsområden och att kräva att tjänsterna skola vara förenade med förmanskap. Vid de större sjukhusen finnas exempelvis högt kvalificerade yrkesmän som ensamma handha reparationer av sjukhusens apparatur av olika slag, vidare finnas kvalificerade smeder, svetsare m. fl., som ha att svara var och en för sitt arbetsområde. Dessa skulle uteslutas från möjlighet till placering i 13 lönegraden därest deras verksamhet icke inrymmes under de angivna områdena värme-, sanitets- eller elektriska anläggningar och därför att de icke utöva förmanskap. Som jämförelse må nämnas att av förste reparatörerna inom de affärsdrivande verken, som äro placerade i 14 lönegraden, icke kräves att de skola utöva förmanskap och att till denna lönegrad kunna hänföras befattningshavare som ha att utföra t. ex. kvalificerade smidesarbeten, svarvning, svetsning, vilken omfattar såväl gas- som elektrisk svetsning, och andra arbeten som fordra högt driven yrkesskicklighet och förmåga till självständigt arbete.

Eftersom ifrågavarande reparatörer vid maskinanläggningarna föreslås placerade i lägre lönegrad än den som gäller för förste reparatörerna vid affärsverken, synes det inte rimligt att på dem ställa större krav än dem som gälla för sistnämnda reparatörer.

Med hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att eldarna skola placeras i 10 lönegraden och att riksdagen ville beakta vad ovan anförts angående de krav, som skola uppställas för att reparatör skall kunna placeras i 13 lönegraden.

Stockholm den 22 april 1950.

Sture Henriksson.